

Børne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 39.

29de september 1900.

26de aarg.

Midt i fugleregnet.

Scene fra krigen mellem engelsmænd og hær.

Børneblad

udkommer hver søndag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakket til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 85 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. O. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemerkninger til bibelhistorien, stykke 88.

Jesu indtog i Jerusalem.

"Siger Zions datter, se din lange kommer til dig sagtmødig."

Med denne begivenhed begynder fortællingen om Jesu sidste dage. Paa palmesøndag drager han som konge ind i kongestaden; den følgende lørdag hviler han i sin grav. Men i løbet af denne uge lagde han grunden til et evigt rige; nædens rige paa jorden og øerens rige i himmelen. I denne uge overvandt han alle Guds og menneskernes fiender; vandt for sig selv som menneskens son ved sin blodige kamp et evigt kongespir, og den følgende søndag forhndte han ved sin cerfulde opstandelse fra de døde sin herlige feier. Disse store begivenheder skal vi nu af vor bibelhistorie lære at kjende.

Jødefolket ventede paa en stor og herlig konge. Gud havde ved sine profetier ofte lovet dem en saadan og sagt, at Messias skulle oprette et stort rige iblandt dem. Stenen, som knuste billebet, som Nebuladnesar saa i drømmen, og som blev til et stort bjerg, der opfylde den hele jord, den var, sagde Profeten Daniel, et billede paa det rige, som Gud ved Messias skulle oprette.

Da Jesus blev født i Betlehem, og det blev forhndt, at nu var Messias kommen, grib den tanke menneskene, at nu var kongen kommen. De vise fra Østerland kom og hylde ham som konge. Kong Herodes vilde dræbe ham, da han var bange for, at Jesus vilde tage hans krone. Saa blev det stille igjen i mange aar; men da Jesus 30 aar gammel begyndte at predike og gjøre undergjerninger, vaagnede etter tanken hos folket, at han kanste var den store konge. Da han engang bespiste 5000 mænd med fem brød og to smaa fiske, saa de alle blev mætte, da vilde folket grieve ham med magt og gjøre ham til konge, som vi læser i Joh. 6.

Jødefolket havde en falsk forestilling om Messias som lange. De mente, at han skulle blive en stor verdsrig konge, og at hans rige skulle blive et verdsrigt rige i lighed med det romerske rige, kun endnu større og mægtigere.

Men en saadan lange var ikke Jesus, og et saadant rige var ikke hans rige. Det vilde ikke have hjulpet os synbare noget, om han havde stiftet et saadant rige. Vi vilde lige meget have været synbens og djævelens trælle og døbens fanger. Disse fiender var det, han kom for at befri os fra. Hans rige er et rige med retfærdighed, fred og glæde i den Helligaand. Kirken er hans rige. Derfor staar der: "Siger Zions datter, se din lange kommer."

Jesus er altsaa en lange. Det vilde han forhndte ved sit kongelige indtog. Se af fortællingen, hvilken kongelig hyldest der vises ham (palmegrenene, klæderne, hostiannarabet).

Men kronen vandt han ad korsets vei. Paa Golgata hæmpede han og vandt seier over syn og død og satans rige.

Derfor var hans indtog ringe i verdens øje. Han kom sagtmødig, ribende paa en asenindes føl.

Midt under indtoget stansede han og saa ud over Jerusalem og græd.

Varsagen til hans graad var Jerusalems vantro; det kjendte ikke sin besøgelsesstid; og bærnæst den tunge straf, som skulle komme over det for dets vantros skyld.

Jesus holder sit indtog i verden ogsaa nu. Hvor hans evangelium lyder, hvor daab og nadver forhaltes, der holder Jesus sit indtog.

Lad os ikke foragte ham, som jøerne gjorde. Lad os aabne hjertet for ham; thi til det vil han drage ind; over det vil han være lange, forat vi skal tjene ham retfærdig, uskyldig og salig, stedse i hans rige leve og regiere med ham. Den, som foragter ham, vil faa sin straf.

Mens Jesus lærte i templet og helbredede syge, lagde hans fiender planer, hvorledes de skulle fange og dræbe ham, og de fil endog en af hans disciple med sig.

Det viser menneskehjertets store syn; det viser, hvorledes selv Guds børn kan falde dybt og gaa fortapt, naar de ikke staar paa vagt mod synben.

Jeg hjertets dør vil aabne dig,
o Jesus, drag dog ind til mig!
Ja ved din naade lad det ste,
at jeg din kjærlighed maa se.

Grete blev sint.

Klokken var ti om formiddagen. Skolepigerne synede sig ned ad den høje trappe; de skulle have en halv time fri og vilde benytte sin nistemad og dels fornøie sig, saa godt de kunde.

Sæks af dem var snart efter ifærds med at lege sammen. De havde stillet sig op paa hver sin kant, og under latter og spøg kastedes en stor broget bold fra den ene til den anden. Blev holden opfanget af de smaa hænder, jubledе allesammen; men var en klodset nok til ikke at tage den, hørtes ogsaa latter og spottende ubraab. De synedes i det hele at more sig alveles udmerket.

Det var bare en eneste af alle sæks, som havde været saa heldig at tage holden hver eneste gang, den var fastet til hende. Og hun hedte Grete. Men som følge af dette sit held var hun dobbelt ivrig i at gjøre nar af de andre, naar de ikke fik tage holden. Hun var til sidst saa overmodig, at de andre rent begyndte at blive ørgerlige paa hende.

Atter kastedes holden hen gennem luften. Det var lille Klara, som kastede den til Grete.

"Pas nu paa, Grete!" raahte hun fornøjet. Men denne gang fik ikke Grete taget den.

Nu var det de andres tur til at le. De klappede i hænderne og lo af alle krafter.

Da blev Grete sint og paastod, at Klara med vilje havde fastet holden flig, at hun ikke kunde tage den. Ja, hun blev saa heftig, at hun puffede og flog hende lige i ansigtet.

Ikke sandt, det var en nydelig opførel! Tænk en liben pige være saa sint, at hun slaa til en anden, lige i ansigtet. Det er vel noget, som forhaabetlig omrent aldrig hænder paa stolen hos eder, mine unge læsere. Det er stigtnok, at gutter flaaas, men dette hænder nok desværre ikke saa sent sjælben endda; men at den ene lille pige sluar til den anden lige i ansigtet — huttemigtu!

Grete lod sig ikke næse med at slaa og pufse til lille Klara; hun streg ogsaa forbittret, at hun var en stig unge, og at hun havde ødelagt hele legen for dem. Derpaa vendte hun sig til de andre smaapiger og foreslog for dem, at de skulle lade Klara gaa alene hjem, naar stolen var slut; ingen skulle nedværdige sig til at gaa ifølge med en saadan pige.

Smaapigerne betragtede meblidende Klara, som stod der bleg og grædende og forsikrede, at hun flet ikke hatte gjort det med vilje. Hun

var et snildt og flittigt barn, som alle synedes godt om.

Endnu før striden var tilende, ringte skoleklokken, og de maatte synede sig ind.

De smaa var noksaa uopmerksomme den timen; deres hoveder var hele tiden fylde af tanken paa den alt andet end hyggelige maade, hvorpaa deres leg nys var blevet afbrudt.

Timen var tilende. Klassernes elever stod i et hjørne af voerelset og talte sammen. Alene Grete holdt sig for sig selv; hun havde forresten en noksaa freidig mine og synedes at mene, at hendes veninder vilde dømme Klara til at gaa alene hjem fra stolen en hel uge.

Men det skulle ikke komme til at gaa, netop saaledes som Grete tænkte.

Klara vilde tage sin hat og gaa ud.

"Vent lidt, Klara!" raahte en af dem, som hedte Julie.

Ogsaa de andre vilde, at hun skulle vente og gaa sammen med dem.

"Men da vil Grete blive vond paa eder!" sagde Klara — hun følte sig ikke rigtig tryg.

"Det kan blive os aldeles det samme", udbrød Julie.

"Såadan en uskiftilig pige!" hørtes en anden at bemerke om Grete, og det var just ikke venlig omtale hun fik haade af den ene og den anden.

Grete havde, uden at nogen saa hende, staat og hørt paa altsammen. Nu fik hun høre sandheden; men hun fik ogsaa høre noget andet, som ikke gjorde hende mindre stamfuld, hun maatte ogsaa høre paa, hvorledes den elskelige Klara undstykede hende, da lærerinden kom tilstede og fik vide, hvad der var hændt.

Lærerinden svarede ikke stort til, hvad hørnene fortalte hende. Hun havde allerede i længere tid ikke været tilfreds med Grete; hun var både boven og uopmerksom. Hun vilde vente og tale alvorlig med barnet.

Denne gang blev det Grete, som kom til at gaa alene hjem fra stolen, og ikke Klara, saaledes som Grete havde foreslaaet. Og det var en alvorlig samtale, som hun og lærerinden kom til at få paa tomandshaand. Grete føldte sine modige taarer; lærerindens ord, og hvad der var hændt, aabnede hendes sine for den sørgelige sandhed, som ikke lod sig stjule: hun var i den sidste tid mere og mere blevet en uskiftilig pige.

Men da hun først havde faaet synet op for dette, besluttede hun ogsaa, at nu skulle det blive

Flygtende arab

ere i ørkenen.

anberlebes med hende. Om aftenen laa hun med foldebede hænder i sin feng og bad Gud hjælpe sig dertil, og næste dag til Klara se hende komme og bede om forladelse for sin stigge opførsel.

Sa, den lille snilde Klara vilde mere end gjerne tilgive hende, og snart sprang atter den lille venindekreds fornøjet om som før — det var glemt altsammen.

Slangetemplet i Dahomei.

Der gives vistnok ikke mange mennesker, som ikke kender en ubivilkaarlig ghjen eller ialfald en ubehagelig følelse ved at støde paa en slange. Og kan man faa dræbt den, saa gjør man det.

Der er et dødeligt fiendslab mellem mennesket og slangerne, og dog har man eksempl paa, at man ogsaa har bhgget et tempel for slanger og tilbedet dem som afguder. Hvad kan man ikke i det hele blive vidne til i hebenkabets mørke!

Vi vil lade en rejsende berette om et besøg i et saadant slangetempel.

"Forretninger bragte mig nogle gange til Whydah, den eneste kystby i Kongeriget Dahomei,"* fortæller han. "Første gang, jeg var der, var i aaret 1864; da opholdt jeg mig der i hele tretten dage fra slutningen af april til lidt ind i maj.

Man havde allerede paa forhaand sagt mig, at jeg i bhen vilde komme til at støde paa en mængde slanger i gaderne, ja kansk fine saadanne i mit værelse; man havde tillige advarer mig om endelig ikke at drebe nogen af dem, fordi jeg isaaafald vilde blive ilagt en større bød. Slangerne ansaaes nemlig for hellige dyr.

Da jeg paa min reise naaebe frem til udkanten af bhen, blev jeg stanset og maatte vente flere timer, indtil stedets ørighebsperson havde givet mig tilladelse til at komme ind.

Jeg havde allerede været flere dage paa stedet, da jeg inledede en samtale med min vert om slangerne, som jeg havde seet flere af. Han var en forholdsvis oplyst mand, og jeg fortalte ham om den advarsel, jeg havde faaet, samt om min lyft til at faa afslægge et besøg i slangetemplet, som jeg havde hørt fortælle saa meget om. Ogsaa han raadede mig til at vise stor forsigtighed overfor slangerne og tilspiede,

at hvis en europæer dræbte en saadan, vilde man muligens ikke lade sig nøje endog med nogne hundrede dollars, men føge at faa mest mulig af ham. Forvært lovede han næste dag at ledsgage mig til slangetemplet.

Vi vandrede gennem den temmelig store by og kom til en med smukke blomster beplantet plads, hvor store folkesamlinger afholdes. Paa den ene side af pladsen laa den øverste afgudsprests bolig, omgivet af en mur. Nogle trappetrin førte op til en dør, som vi traadte ind af.

Da vi var komne ind, kunde jeg ikke opdage nogen dør, som førte til de indre rum, hvorför jeg spurgte min ledsgager, hvor slangetemplet var. Han svarede ikke, men gav ved tegn tilkjende, at vi allerede var der.

Nu opdagede jeg paa væggene og i tagspærrene og rundt om en tretti eller friti slanger af forskjellig størrelse liggende eller hængende i træg ro. Her og der stak et hoved nyssgerrig frem, og da jeg vilde vende mig om, støbte jeg med albuen paa et temmelig stort eksemplar af en orm, der med halen flyngte om tagspærrene hang ned med legemet.

Jeg kan ikke negte for, at jeg nu fuldstændig havde faaet tilfredsstillet min nyssgerrighed; jeg følte mig overmaade ubehagelig tilmode i dette gheligele selstab.

Og det var rent aafthelig at se paa, da afgudspresten traadte ind, swingende med hænderne, dansende, pibende og syngende, hvorpaa slangerne strømmede sammen om ham fra alle kanter og snoede sig om hans hals og arme. Jeg sit i denne stund en levende følelse af mørkets magt.

Slangerne holdtes i dette tempel for afgudsdyrkelsens skyld. Træffer de indføde paa en af slangerne ude paa gaden, kneler de ned, bukker nogle gange, kysser marken i nærheden af slangen hoved, griber den saa med et rasjt tag i nakken og bringer den til presten.

Samtlige slanger er af samme slags, men af forskjellig størrelse fra fem til tyve fod lange og af forholdsvis tykkelse. Spørgsmålet om, hvorvidt de er giftige, bliver besvaret med baade ja og nei af de indføde. Og lad være, som det være vil i saa henseende — sagen er under enhver omstændighed uhæggetlig nok.

Naar gudfrægtige forældre fører sine børn til Frelseren, saa velsigner han ikke blot børnene, men ogsaa forældrene.

* Dahomei er en negerstat i Vestafrika mellem Guineabugten og Kongbjerget.

Hermine Bernholts barnehistorier.

Lille Erik.

(Fortsættelse.)

"Folk kommer ikke til at sjonne det", jamrede han. "Jeg er sikker paa, at alle tror, jeg er en pige."

Faderen svarede ingenting, gik bare ganske rolig sin vej.

Erik sad fremdeles og sørgebe, da hans ældre bror kom ind en stund efter.

"Nei, stulde dere seet magen!" udbrød han og slog hænderne sammen. "En kunde gjerne tro, Erik havde været i krigen og faaet en fugle tvers gjennem hjæabenet."

Det lille vaade ansigt blev pludselig saa straalende, som naar solen bryder frem gjennem skerne paa en regnvejrørdag.

"Er det sandt?" spurgte han; men det var tydeligt, at han ikke tvilede et øieblit, naar broderen sagde det; og fra den stund var gutten uhyre stolt af sin hovedprydelse; da saaret var groet igjen, sit de næsten ligesaa megen mose med at bevæge ham til at opgive Doras natkappe, som de havde havt med at faa den paa ham.

"Jeg vil se ud som en soldat", paastod han.

"Ja men det er da ligesaa godt at se ud som en helbrede kriger", mente faderen og gjorde ham opmærksom paa det lille ar, som endnu faaes efter saaret.

Derned gav Erik sig omstider tilfreds, sjønt han nok i sit stille sind ønskede, at hans dreybare ar havde været meget større og ganske rødt, saa alle straks kunde seet, hvor farlig saaret han havde været.

Der var deiligt høi sne den vinter, og straks hagen var groet sammen igjen, tilbragte Erik sin mest tid med at vede sig til i de kolde hvide faner, som laa pene og rene i den lille park udenfor huset.

Der sit han lov at tumle sig ganske efter eget tykke; for de kunde holde udkif med ham fra vinduerne og raabe ham ind til middagsmaden, som han nok rent havde glemt bort, hvis han ikke var blevet mindet om den; men straks han hørte, de stulde spise, kendte han, hvor fulden han var, og stormede frøbefuld op over trapperne for at faa bryttet af sig de høje stafestøvler, der var næsten halvfulde af sne.

I regelen havde han et par smaa kamrerater at lege med fra nabohusene; og en dag kom han

ind til middagsbordet og fortalte straalende om, hvor morsomt han havde haft det; for begge de store brødrene til Trøgve Brandt var med at faste snebal.

"Har de maanedslov ibag da?" spurgte moderen.

"Nei, men den lille systeren deres har facet starlagensfeber, og saa maa de ikke gaa paa stolen."

"Naa, — det var hyggelige ophøsninger", sagde far, mens mor forstærket begyndte at spørge Erik, om han havde ondt i hovedet eller halsen eller noget andet sted; og da de havde spist, forbød hun ham at gaa ud og lege mere med Brandts smaa gutter; og bagefter hørte hun oveniføjet en flæ næsten helt ned i maven paa ham, bare for at se, om han havde hvide flekker i halsen.

Først haabede de, at de stulde slippe med strækket; men to dage efter blev Erik affærret fra den øvrige familie og lufket inde paa barnekammeret under bevoegning af mor og Dora; for doktoren havde været der og sagt, at gutten var smittet af starlagensfeber.

Videre syg var han nu forresten ikke; og da hans to pleierske brytedes om at underholde ham, sit han ikke stor tid til at hjede sig i begyndelsen ialfald.

Desuden kom snart den ene og snart den anden af husets øvrige folk og slog af en passiar gjennem den stængte dør ud til gangen; og meget god mad sit han og tage og legetøj fra tanterne, saa de første dagene fandt Erik, at starlagensfeber var noget af det bedste, som kunde hænde et menneske.

Men snart begyndte han at længes ud i aften og syntes, at doktoren var en føl thran, som altid stulde rygte paa hovedet, naar gutten bad om at faa staar op imorgen.

Især var det ilde, naar mor maatte tage sig en spaertur, og Dora holdt paa med noget, saa hun ikke sit tid til at tænke paa, om Erik havde det morsomt eller ej.

Undertiden havde han ondt i hovedet ogsaa og orkede ikke røre sig noget videre; — da laa han mest ganske stille og tænkte paa saa mange forskjellige ting; og naar moderen kom hjem, overbælde han hende med spørgsmål, som det ofte var vanseligt nok at svare paa.

Hvordan det faa ud i himmelen? Om Gud boede i solen? Om englene sit lov at spise saa meget syltetøj, de vilse?

(Forts.)

Ulven i 30-aarene.

Som ulven i 1830 aarene strev for nogen tid siden C. B. omtrent følgende i „Morgenbladet“.

I min hjembygd var der meget ulv i 30-aarene. Om sommeren, da den holdt til ved sætrene, tog den hovedsagelig smaa-fæ, men spredte heller ikke tjør og kvier. Det var derfor almindeligt dengang at holde en fæhund, som skulle varsle buslappen og beskytte den. Disse hunde var i regelen store dyr, forsynede med halsbaand med sharpe jernpigge i, og øg mangen gang lige paa ulvene, selv om der var flere, og blev stundom seierherre. Jeg husker saaledes, at mine forældre havde en stor og trofast hund, som hed „Vægter“, der engang i raseri øg lige paa to ulv, som var komne ind paa sætervangen, og efter et stort flagsmaal tog begge udryrene benene sat med „Vægter“ efter sig, saa langt som budeien kunde se.

Men en anden gang kom „Vægter“ tillært. Dengang øg den paa fem ulve, der nærmrede sig bølingen, og i det basketag, som da opstod, laa den under og vilde sikkertig være blevet dræbt, hvis der ikke var kommen hjælp. Naar vinteren kom, drog ulvene ned i bygderne, og i solde vintre med megen sne var deres driftighed utrolig. Ulven var da hyppig at se efter flogvetene, og om nætterne flokkede den sig paa indsjører og myrer og ulede, saa det

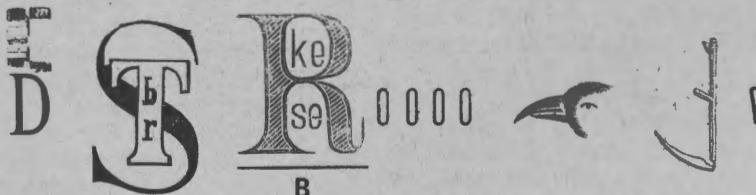
kunde høres lang vei. Og efter saadan nætter var i regelen de hunde solgt, som fulgte med hestene og hjørkarene efter ved eller hos fra udladene.

Jeg husker saaledes, at gamle „Skriver Ole“ en morgen havde den største nød med at redde gaardshunden, som var kommen efter ham. Som han i klart maanestkin kom op paa Stormoerne, kom 6 à 7 ulve og vilde tage hunden; men denne var klog nok til straks at springe op paa slæden og i Skriver Oles fang. Af ulvene var en saa graadig, at den løb langs slæden og jæsede gang paa gang efter hunden. Saaledes gik det en halv fjerdingssvei, og det er ikke godt at vide, hvorledes det vilde have gaaet. Men saa fik Ole løsnet jerntraasen og lod denne bingle efter slæden, og dette gjorde udryrene betenkelige og reddede hundens liv.

En anden gang kom to ulve ned og tog vor store og prægtige gaardshund. Under lampen havde den trukket sig tilbage til underst i vognskuret mellem hjørvetierne, og det viste sig om morgen, at den havde bidt godt fra sig; men kræfterne var vel for smaa, og i den dybe sne faaes spor efter, at den under sterl modstand var trukket ned til det sted, hvor den satte livet til og blev opædt.

I 1840—1850 begyndte ulvene at blive sjeldnere, og nu er der aldrig længere ulv at se nede i bygderne.

Billedgaade.

tb 12345 t